

Циљ предмета: Стицање знања и вештина о системима менаџмента квалитетом, заштитом животне средине, безбедношћу и здрављем на раду и другим системима менаџмента у организацији. Оспособљавање за развој и примену принципа и модела интеграције система менаџмента и интегрисање квалитета животне средине, безбедности и здравља на раду... у менаџмент пословним системом организације.

Исход предмета: Оспособљеност студената за разумевање и тумачење различитих система менаџмента и њихову интеграцију у циљу подизања ефикасности и ефективности организације у реализацији њених активности, производа и услуга.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Системи менаџмента пословним системом организације – основне карактеристике. **Стандарди и стандардизација** у системима менаџмента. **Историјски развој** система менаџмента. **Појмови** и дефиниције у систему менаџмента квалитетом. **Процесни модел** система менаџмента. **Принципи** менаџмента. **PDCA** циклус. **Кораци** у развоју и примени система менаџмента квалитетом. **Захтеви** за системе менаџмента квалитетом. **Менаџмент квалитетом** и системи менаџмента животном средином. **Принципи** система менаџмента животном средином. **Појмови** и дефиниције у систему менаџмента животном средином. **Захтеви** стандарда за системе менаџмента квалитетом. **Аспекти** животне средине, квалитета, безбедности и здравља на раду. **Општи и посебни** циљеви заштите животне средине, на раду. **Захтеви система** менаџмента безбедношћу и здрављем на раду. Анализа и **управљање ризиком** у систему менаџмента безбедношћу и здрављем на раду. **Стандарди** за акредитацију лабораторија. **Стандарди** за безбедност информација. Производња здравствено безбедне хране – **стандард HACCP**. **EMAS** – стандард за заштиту животне средине Европске Уније. **Принципи и правила** интеграције система менаџмента према **PAS 99**.

Практична настава: **Пројекат увођења интегрисаног система менаџмента**. Примери и израда **документације** за системе менаџмента. **Интерне провере** система менаџмента.

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ НАСТАВЕ

13 термина наставе (П+В)

ПИО

Активност = 10 поена

Семинарски рад
20 поена

Колоквијуми
2 x 15 поена

Испит = 40 поена

ЛИТЕРАТУРА

Скриптарница факултета – основни материјал

Материјали са предавања и вежби

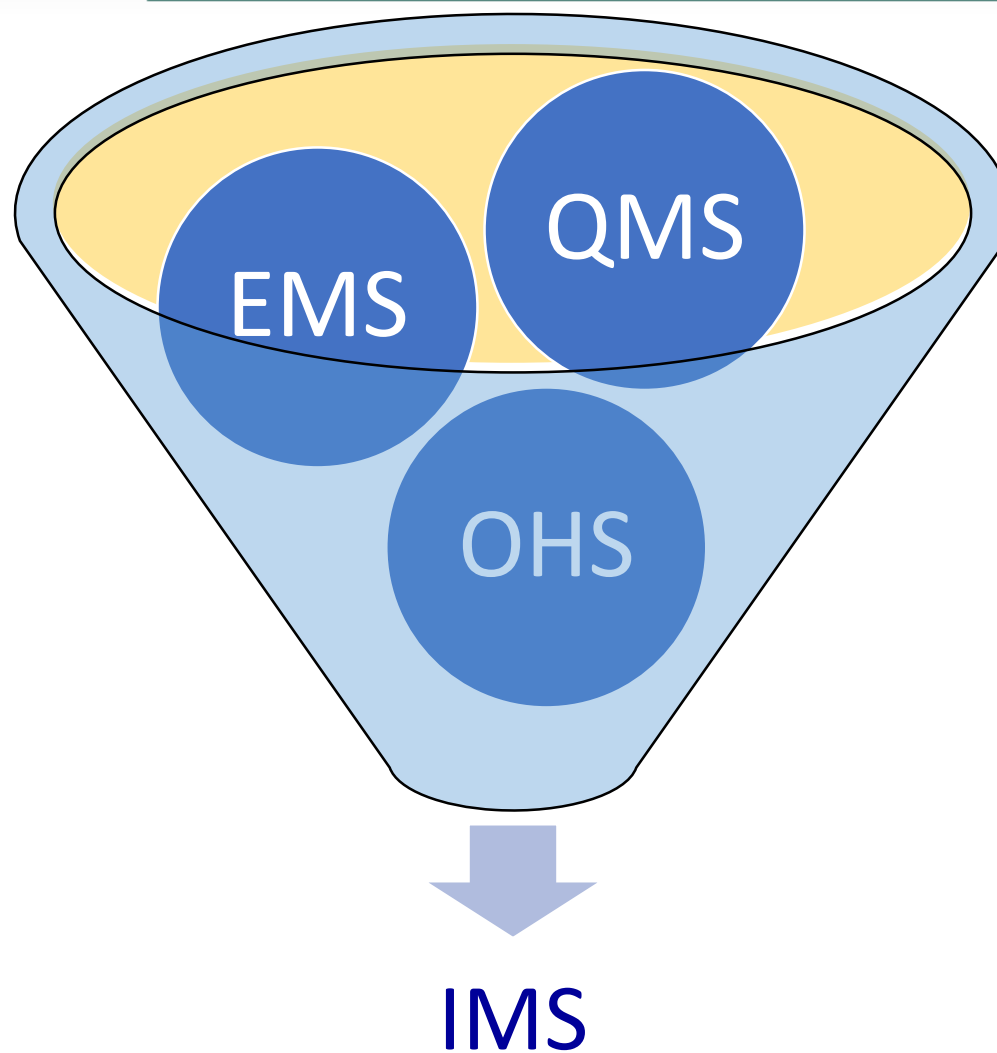
Публикације међународних и националних организација у области менаџмента и стандардизације

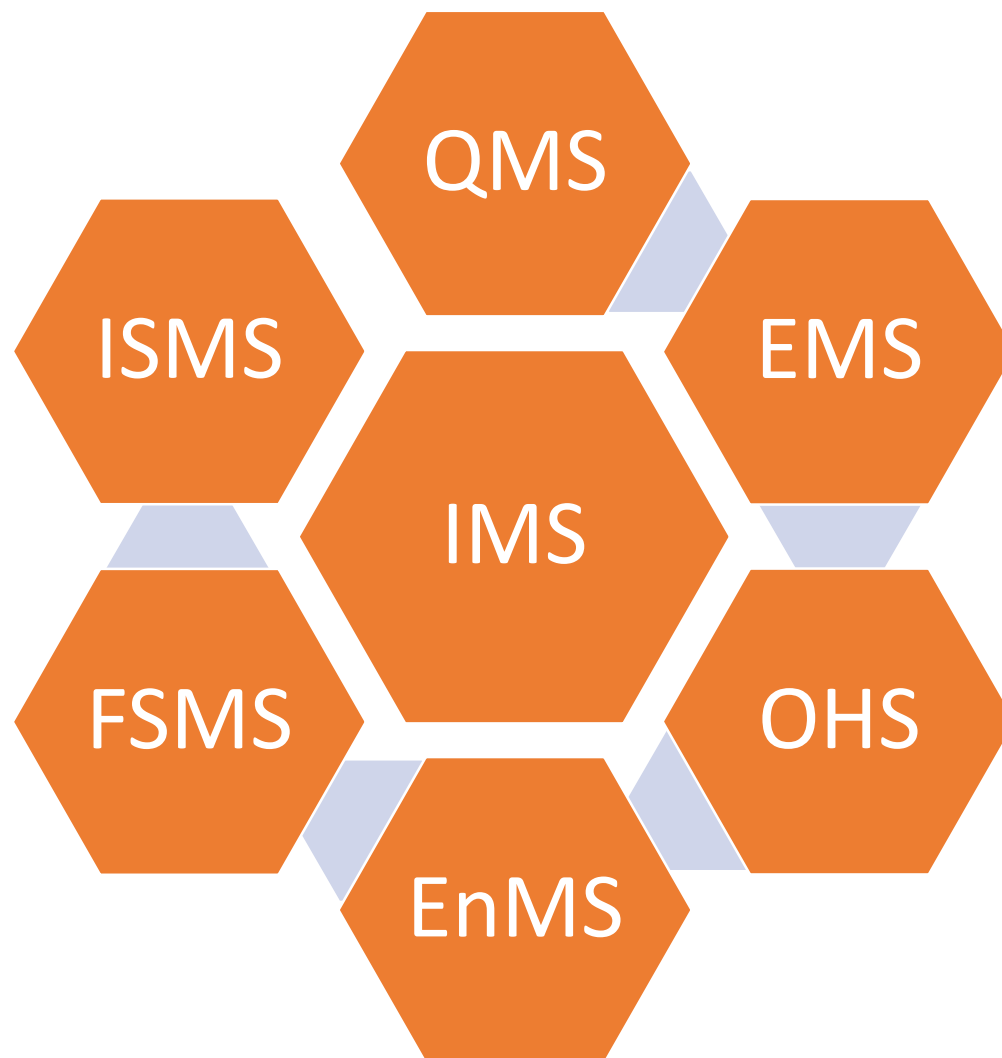
ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА

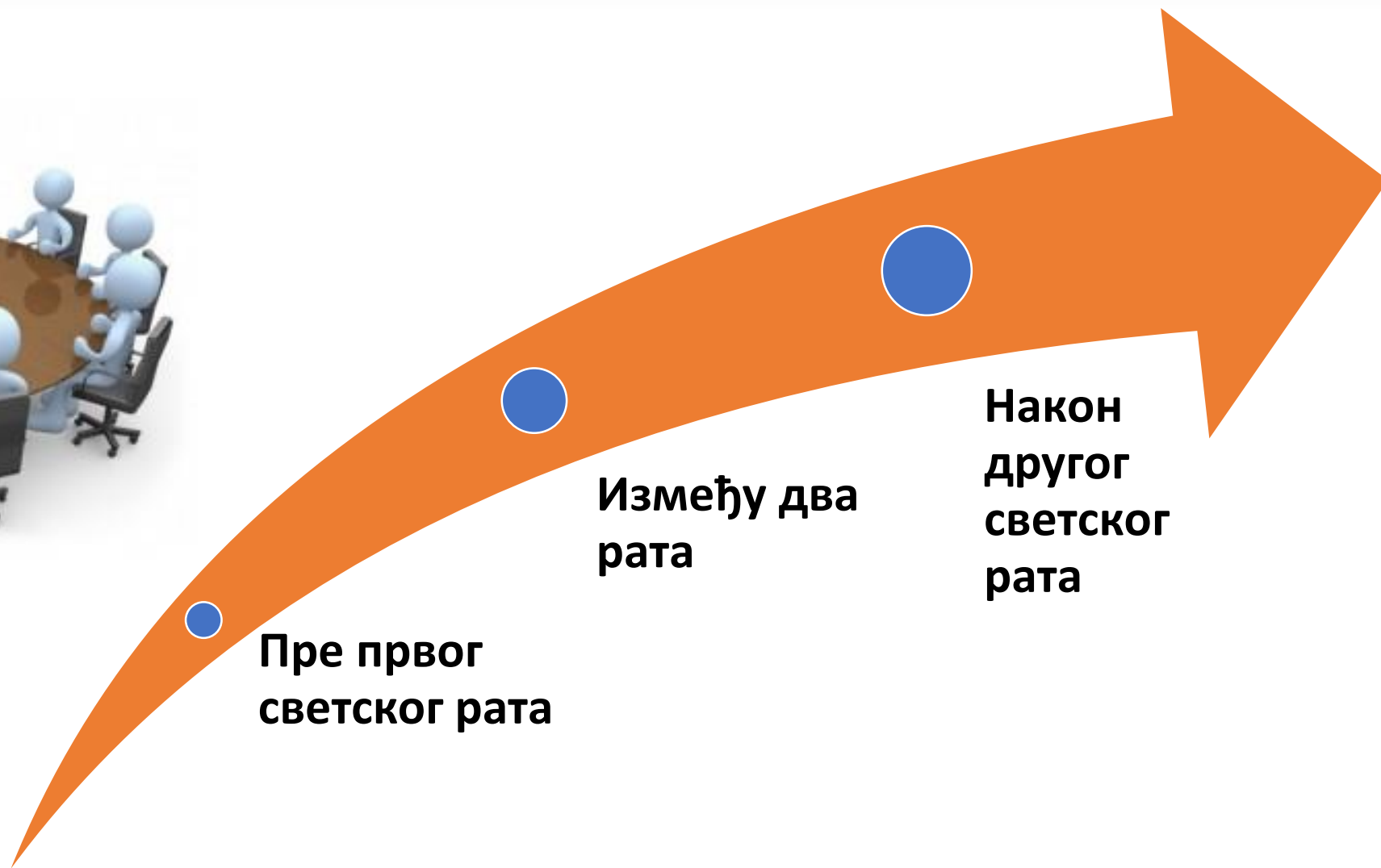
1. Историјат и развој
2. Појам стандарда и стандардизације
3. Међународна и национална тела, правни оквир
4. Појам менаџмента
5. Системи менаџмента (QMS, EMS, OHS...)

6. Интегрисани менаџмент систем

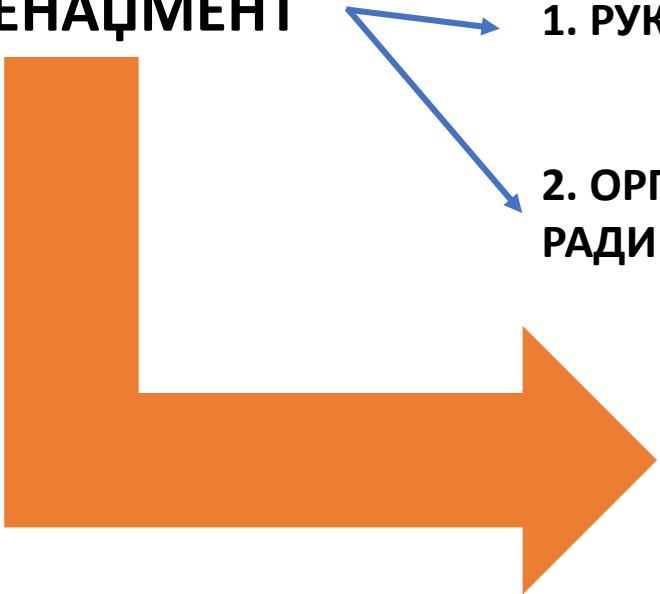
-
7. Остали стандарди од интереса (информације, лабораторије, ризик, воде...)
 8. EMAS систем менаџмента животном средином Европске Уније
 9. Искуства у примени EMAS-а у Републици Србији
 10. Веза EMAS-а и осталих стандарда

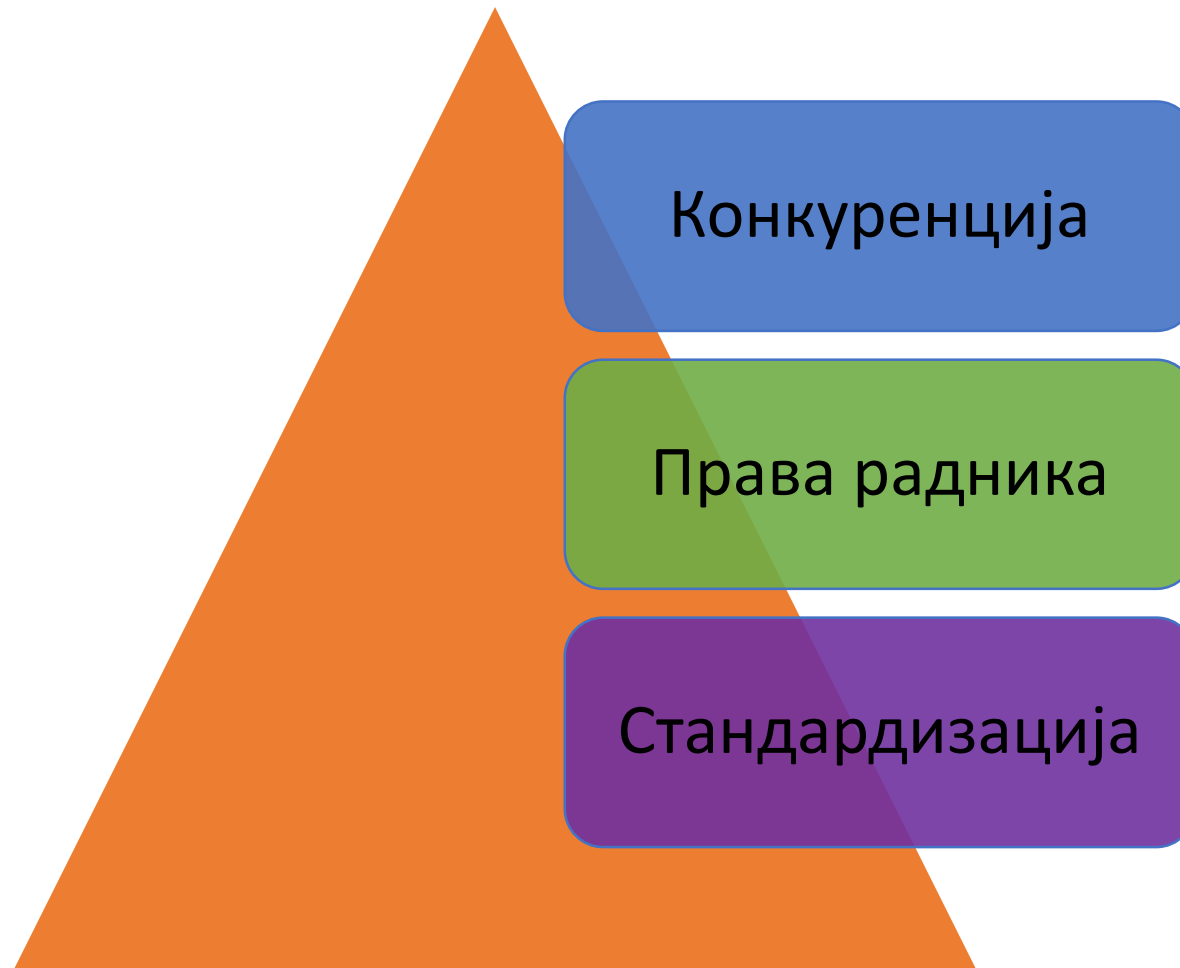

МЕНАЏМЕНТ

-
1. РУКОВОЂЕЊЕ, ПРИМЕНА НАУКЕ НА ПРОБЛЕМЕ РУКОВОЂЕЊА У ПРИВРЕДИ
 2. ОРГАНИЗАЦИЈА РУКОВОЂЕЊА, ОРГАНИЗАЦИОНИ СИСТЕМ РУКОВОЂЕЊА РАДИ ОСТВАРЕЊА ОДРЕЂЕНИХ ЦИЉЕВА!

Реч менаџер потиче од (односно ушла је у наш и све светске језике): енглеске речи manager – управитељ, управник. Енглеска реч у основи потиче од: глагола manage са значењем – водити, управљати, руководити. У основи је латинска реч manus – рука. Синоними – руководилац, пословођа.

Историјски контекст

Анри Фејол
(рударство)

14

принципа
менаџмента

1. Подела рада - односи се на специјализацију и поделу рада.

2. Ауторитет - односи се на моћ наређивања и моћ утицаја на друге.

3. Дисциплина - односи се на послушност и дисциплину у организацији.

4. Јединство командовања - односи се на наредбе и упутства које издаје само једно лице.

5. Јединство усмеравања - односи се на заједничку групу активности у оквиру једног тима.

6. Подређивање индивидуалног интереса општем добру - односи се на то да појединачни интереси не могу никад бити испред општих интереса.

7. Награђивање према раду - односи се на праведно плаћање свих у организацији.

8. Централизација - односи се на поделу ауторитета и повећање значаја централизације.

9. Хијерархија - односи се на рангирање ауторитета.

10. Ред и поредак - односи се на распоред послова који људима највише одговарају.

11. Правичност - односи се на праведан однос међу запосленима

12. Стабилан систем положаја - односи се на планирање кадрова.

13. Иницијатива - односи се на подстицаје који могу дати допринос организацији.

14. Дух заједништва (*esprit de corps*) - односи се на промоцију тимског рада у организацији.

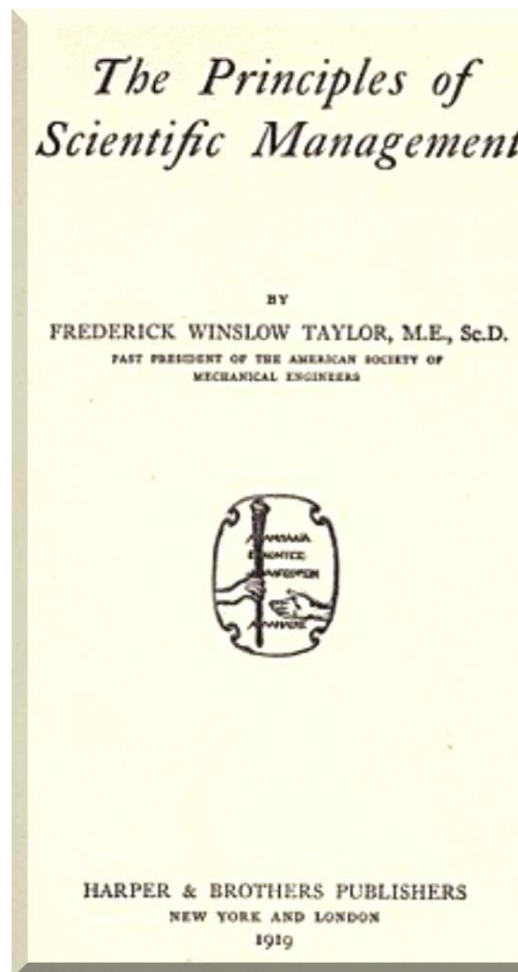
Фредерик
Тејлор

Научни
менаџмент

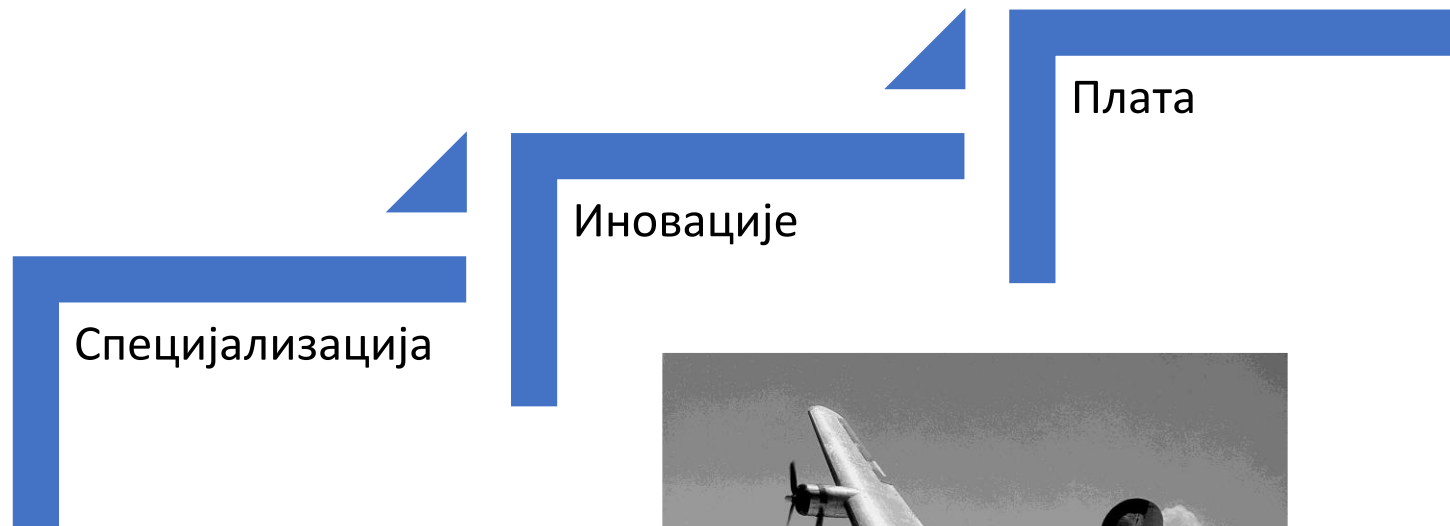
Консултант
(металургија)

Хенри
Форд

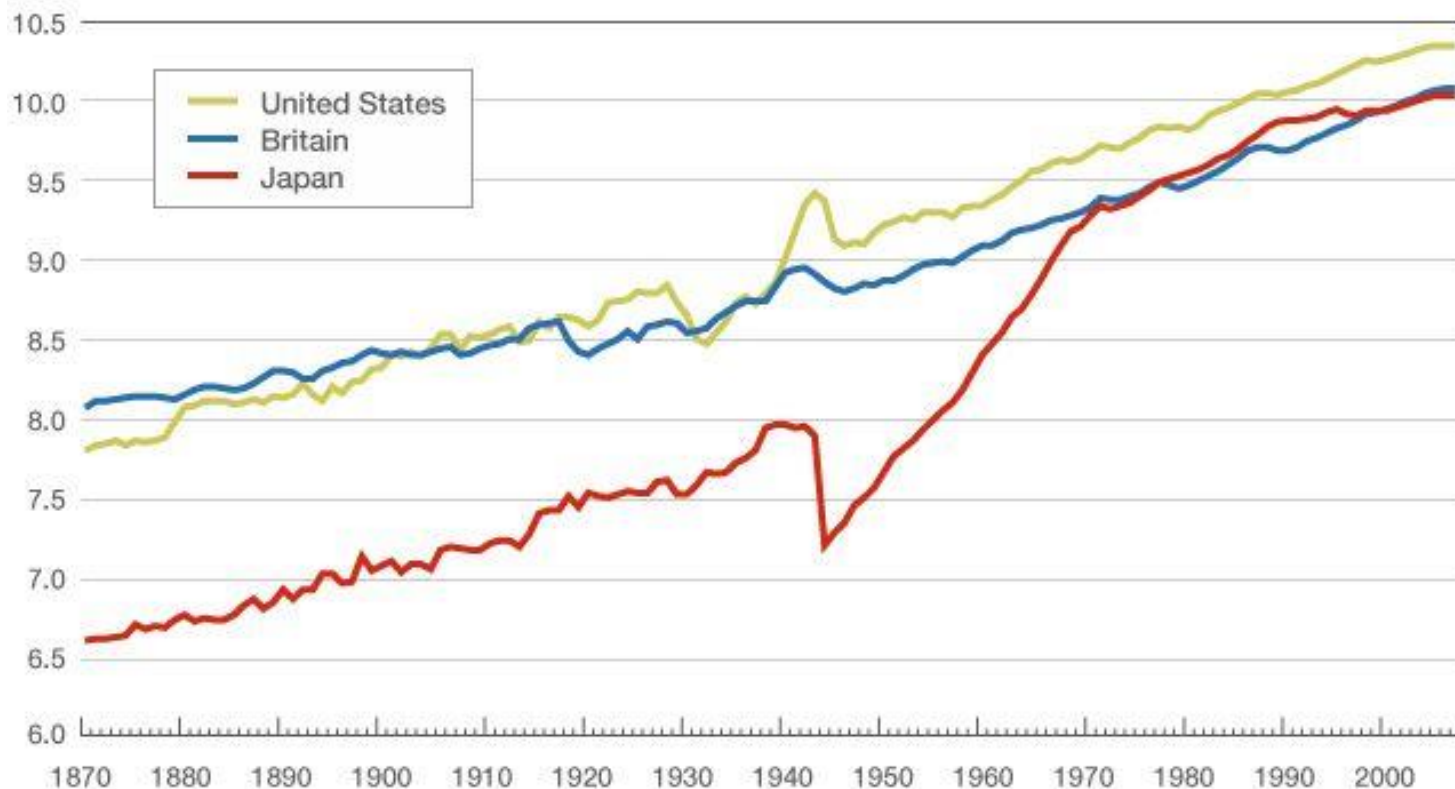

Произвођач
(аутомобили)

B-24 Liberator

Growth in Real Per Capita GDP in Japan, Britain, and the US, 1870–2008
(Natural log of per capita GDP in 1990 international Geary-Khamis dollars)

Source: The Maddison-Project
(<http://www.ggdc.net/maddison/maddison-project/home.htm>, 2013 version).

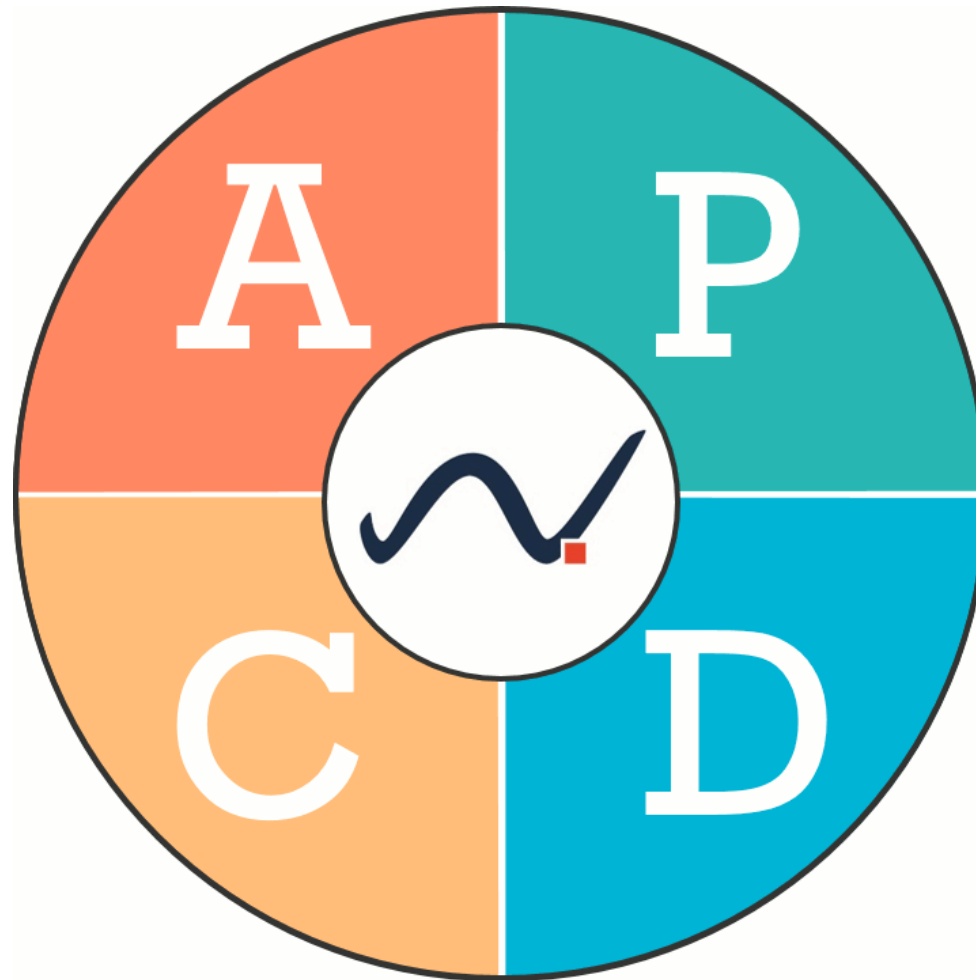

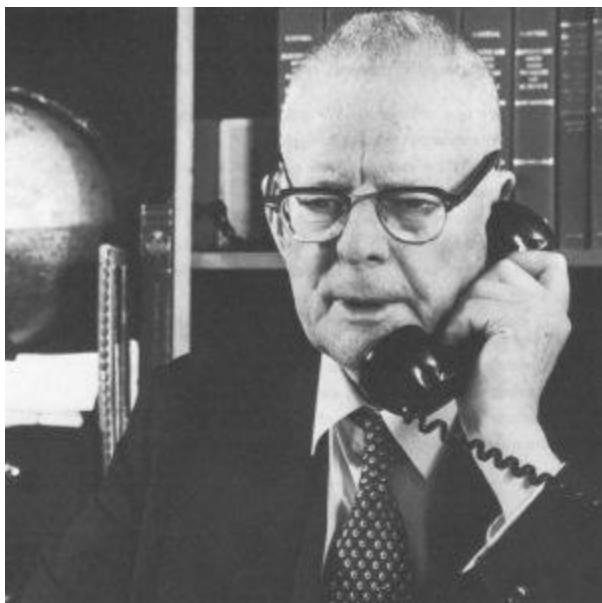
Симплификација
Конкурентност
Академски утицај
Deming,
Juran,
Crosby

Едвард
Деминг

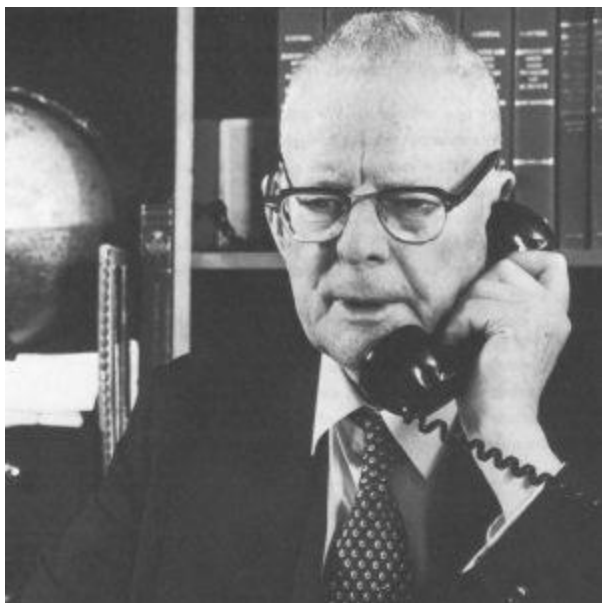
Професор
Статистичар
Инжењер

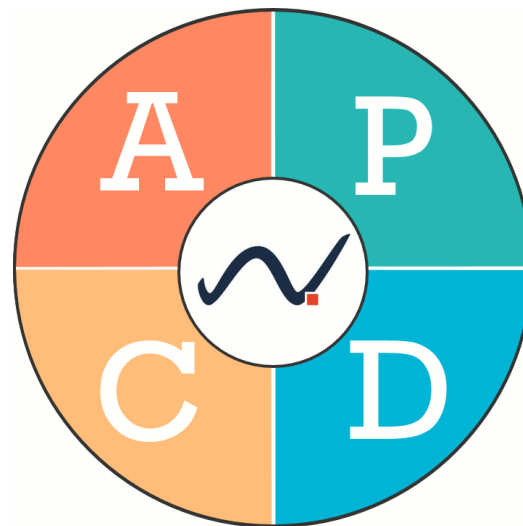

**A bad system
will beat a good
person every time.**

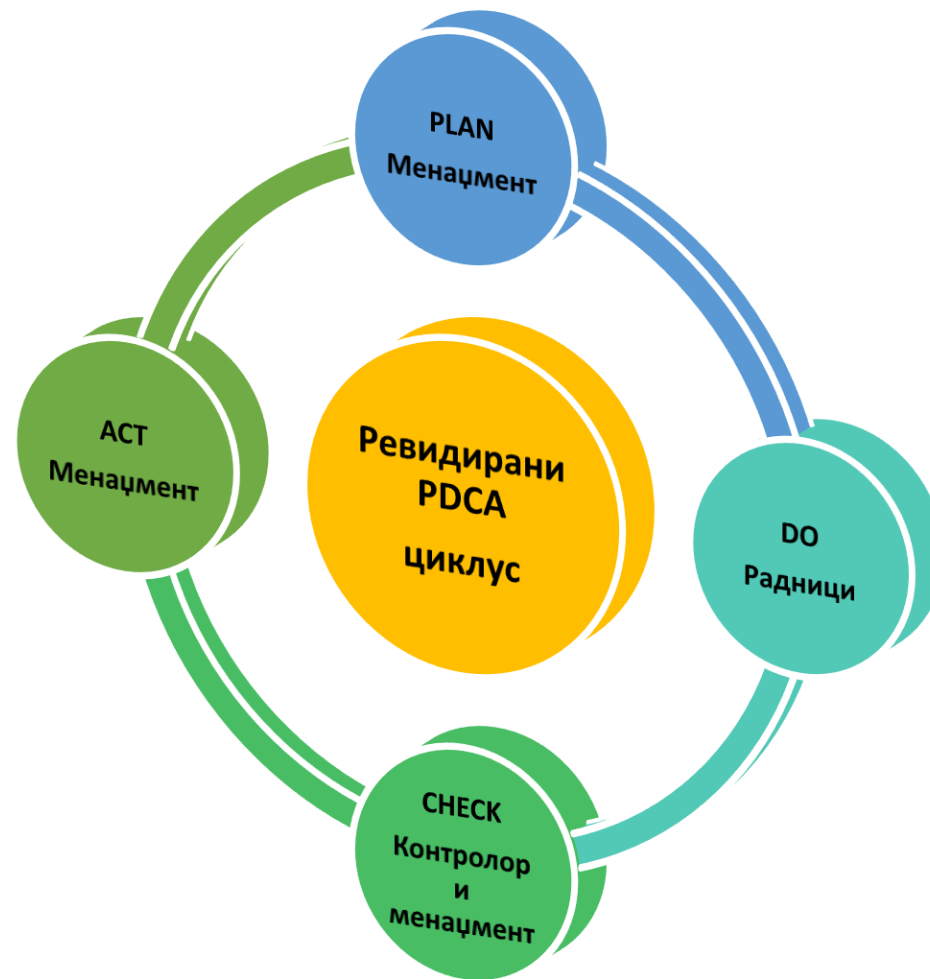
Његов професионални пут, у највећој мери, одредило је путовање у Јапан 1947. године, где су прво препознали и усвојили његову теорију управљања квалитетом. Десетак година касније изузетно квалитетни јапански производи преплавили су Америку, што је изазвало тако велике промене на међународном тржишту да их бројни аутори сматрају прекретницом у историји света, а Деминга оцем трећег таласа индустријске револуције.

Деминг је успоставио чувени PDCA циклус (Plan- Do-Check-Act), промовисао статистику за управљање процесима педесетих и формулисао својих 14 универзалних тачака за успешно пословање.

A bad system
will beat a good
person every time.

ДИЗАЈН →

PLAN

Дизајн производа одговара планској фази (Plan) менаџмента

ПРОИЗВОДЊА → DO

Производња одговара раду – изради (Do) или раду на дизајнираном производу

ПРОДАЈА →

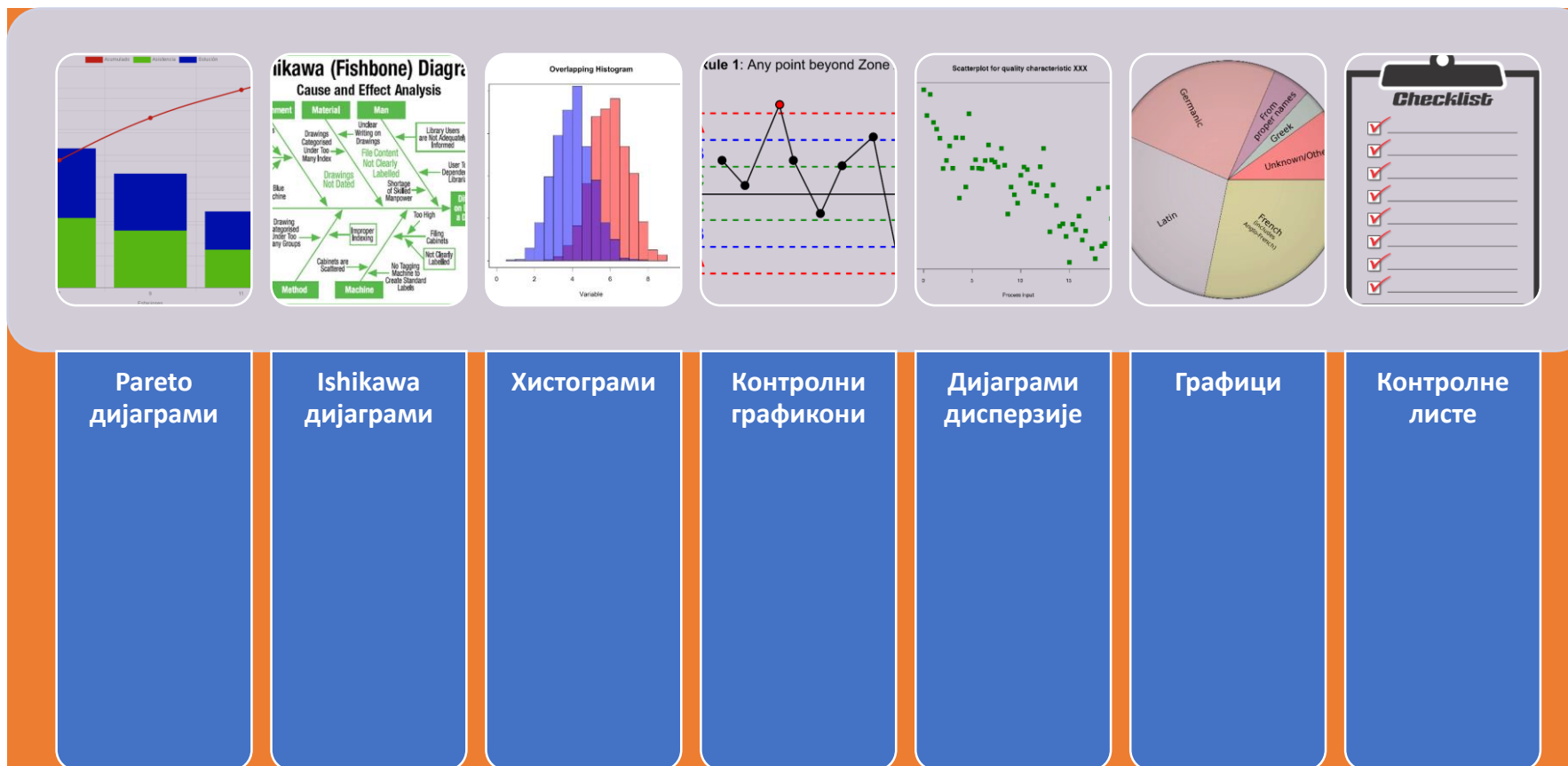
CHECK

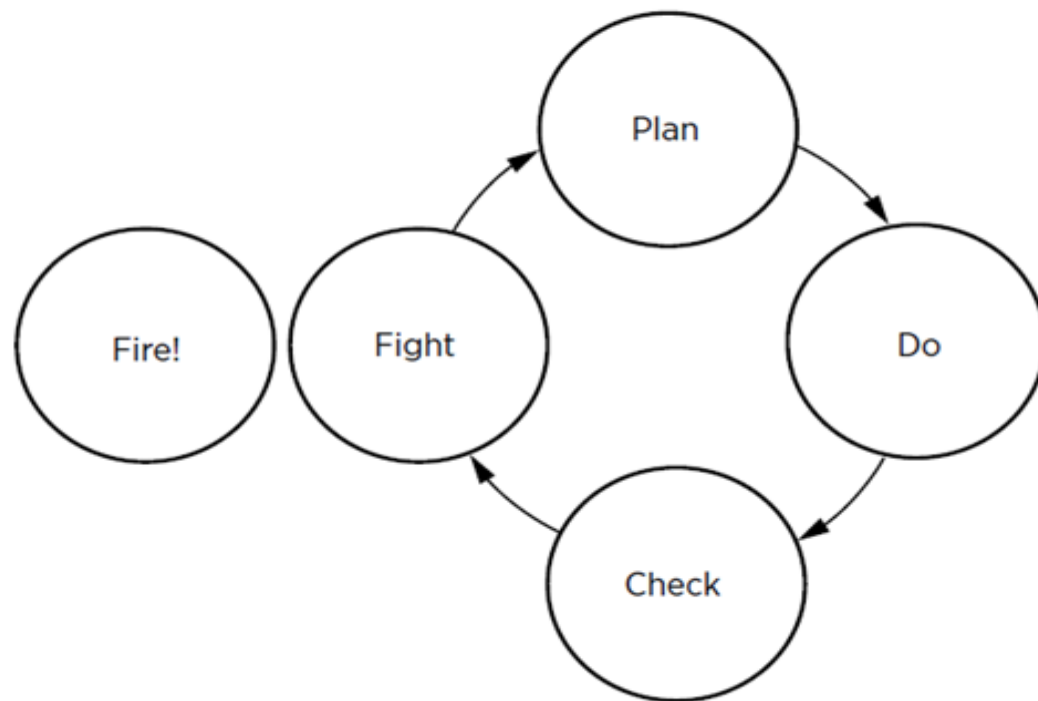
Продајни подаци потврђују задовољство корисника (Check)

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ → АСТ

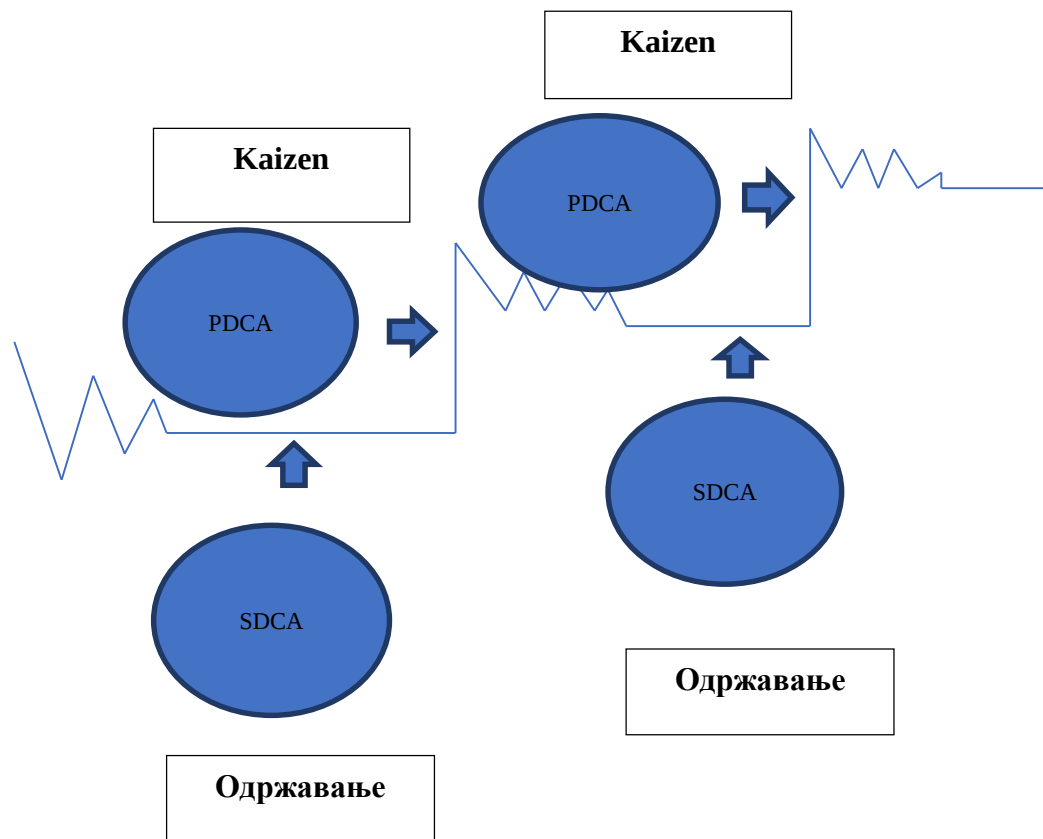
Уколико постоји, рекламација корисника мора се уврстити у фазу планирања, а позитивни кораци (Act) предузети у следећој фази радних напора. Термин Act овде има значење акције усмерене ка побољшању.

Деминг је заслужан за увођење статистичких алата квалитета као што су седам QC (*Quality Control* – контрола квалитета) алата:

Западни PDCA циклус

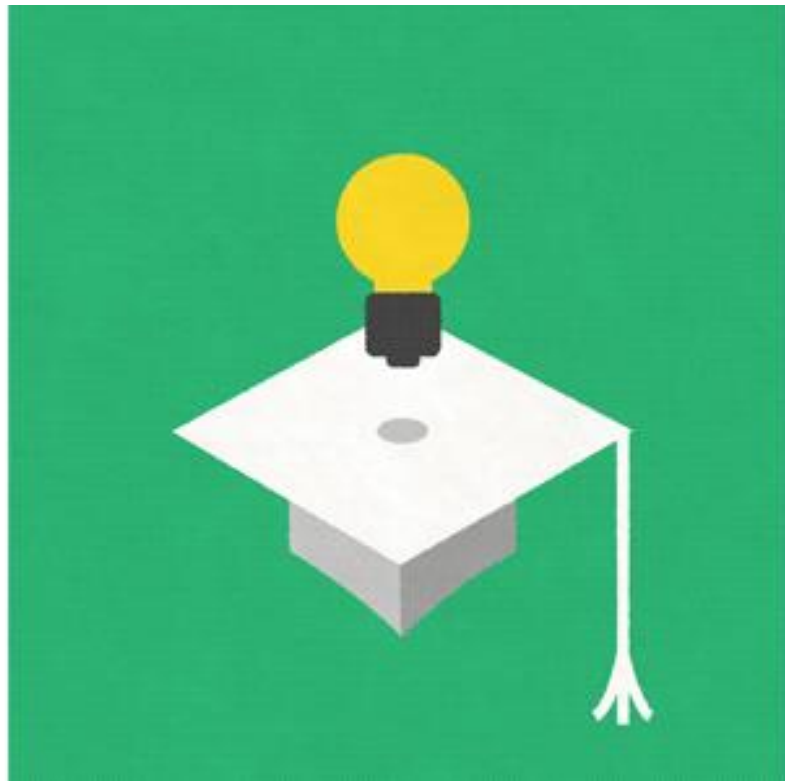

SDCA – Standardize, Do, Check, Act

Kaizen концепт значи да свако, без обзира на хијерархијску позицију, мора отворено признати сваку начињену грешку или пропуст у начину рада и следећи пут се више потрудити.

Потиче од јапанске речи „kai“, која значи промена и речи „zen“, која значи побољшати. Суштински превод би био промена на боље.

改善

Наставник и сарадник:

др Дејан Васовић, ванредни професор

тел: 018 529 743

моб: 063 10 42 564

Канцеларија 211

E-mail: dejan.vasovic@znrfak.ni.ac.rs

ХВАЛА ВАМ НА ПАЖЊИ!

ПИТАЊА...